

na místo trestu smrti po případě nastupujícím, není nijak hůře postaven, to ani tehdy, kdyby v mezidobí nepatrný trest vězení i skutečně byl vytrpěl. Tím méně může se cítiti odsouzený stíženým, když soud vzhledem k převážným okolnostem polehčujícím za jistě vydatného použití Šu 338 tr. ř. sešel s trestem za zločin vraždy až na 20 roků těžkého žaláře, poněvadž nejde tu o trest dočasného žaláře zákonem samým uložený, nýbrž o trest, nastupující na místo zákonného trestu smrti. Předpisu Šu 359 odstavec třetí tr. ř. šetřeno bylo co nejúčinněji právě tím, že nebylo uznáno na trest smrti, na nějž by jinak rozsudek byl musil vyzníti.

Čís. 2000.

Protiprávní pachatelova držba (§ 171 tr. zák.) končí jeho odsouzením pro krádež; odstranil-li znovu věc, která byla předmětem prvního odsuzujícího rozsudku, dopustil se nové krádeže.

V pouhé ochotě k náhradě škody nebo v pouhém pachatelově svolení, odcizenou věc si odebrati, nelze spatřovati skutečnou náhradu škody podle Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 29. května 1925, Zm I 209/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 9. února 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 176 II. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost rozsudku neúplnost, nejasnost a nedostatek důvodů proto, že se nezabývá otázkou, zda smrková kláda, již obžalovaný v druhé polovině roku 1924 odejmul Josefu H-ovi, byla v držení tohoto a zda ji tudíž mohl odejmouti z jeho držení. Vycházíť prý ze spisů krajského soudu v Plzni, dle nichž byl obžalovaný rozsudkem ze dne 12. července 1924 právoplatně odsouzen pro krádež téže smrkové klády v době od 20. dubna 1924 do 8. května 1924, a i z nynějších spisů, týkajících se opět krádeže téže klády, že od té doby, kdy obžalovaný v květnu 1924 kládu H-ovu popotáhl ku svému vlastnímu dříví, kde byla zabavena a na místě ponechána, kláda ta zůstala zabavena a zůstala po zabavení ležeti dále v lese u vlastního dříví obžalovaného až do doby, kdy se dle udání Josefa H-a po druhé jemu ztratila. Dle stavu spisů prý kláda ta H-ovi do jeho držení vůbec odevzdána nebyla, on si ji také sám neodvezl a když ji chtěl pak odvézti, shledal, že již na místě nebyla. Stížnost jest bezdůvodna. Nálezací soud zjišťuje výslovně (zejména výrok), že smrková kláda byla v držení Josefa H-a, že obžalovaný mu ji z držení bez jeho přivolení odejmul, a dochází zjištění to svého plného opodstatnění v prokázaném skutkovém ději. Prvou krádeží přerušil sice ob-

žalovaný držbu H-ovu, zmocniv se klády svémocně a protiprávně. Leč následkem právoplatného rozsudku ze dne 12. července 1924, jímž byl obžalovaný uznán vinným krádeží oné klády, doznala protiprávní držba obžalovaného svého ukončení, ježto výrokem soudu bylo uznáno, že kláda náleží zase do moci poškozeného. Poškozený nabyl opět možnosti, kládou skutečně nakládati, ježto zůstala ležeti na dále v lese obce L-ické, od níž byla koupena, byť i ležela poblíž dříví, obžalovaným od obce zakoupeného, a poškozený projevil také vůli, tuto moc vykonávati, žádav ve svém protokole dřívějších spisů vrácení klády. Znamenáť držba v trestně právním smyslu možnost skutečného nakládání s věcí movitou, spojenou s vůlí, tuto možnost si také udržeti. Tato možnost skutečného nakládání nepominula pro poškozeného tím, že kláda zůstala ležeti vedle dříví obžalovaného, jak obžalovaný podle trestního oznámení udal, naopak bylo mu vždy možno, s věcí dle libosti nakládati. Možnost ta zanikla pro poškozeného teprve tím, že obžalovaný smrk ve zlodějském úmyslu odstranil s dosavadního místa a tudíž z dosahu moci Josefa H-a. Pro posouzení věci je zcela nezávažno, že v trestním oznámení dřívějšího spisu je uvedeno, že smrková kláda, obžalovaným odcizená, byla zabavena a na místě v lese ponechána, pokud se týče, že Josef H. v protokole nynějšího spisu se vyjádřil v ten smysl, že dřevo, pro něž byl obžalovaný po prvé odsouzen, bylo zabaveno a leželo po zabavení dále v lese; byloť zabavení to jen zajišťovacím opatřením se strany četnictva, které se stalo bezpředmětným vynesemím právoplatného rozsudku ze dne 12. července 1924, jímž uznána byla zase příslušnost odcizené věci k oboru moci poškozeného a zjednána mu možnost s věcí volně nakládati. Rovněž nebylo zapotřebí nějakého formálního odevzdání věci do nového držení H-ova; stačí, že mu bylo vykonávání skutečné moci nad věcí možno. Z toho plyne, že rozsudek netrpí formální vadou podle čís. 5 Šu 281 tr. ř., aniž nesprávným posouzením věci podle čís. 9 a).

Bezdůvodnou je též stížnost, pokud se obrací proti soudcovskému výroku, jímž odepřen byl obžalovanému trestnost vylučující důvod účinné lítosti ve smyslu Šu 187 tr. zák., pokud jde o krádež spáchanou obžalovaným ku škodě Josefa T-a. Nálezací soud zjišťuje na základě průvodních výsledků, že obžalovaný dal sice svolení poškozenému T-ovi, aby si odcizenou kládu vzal, že však manželka obžalovaného, když pro ni přijel, nedovolila mu ji odvézti a že kláda až teprve po příchodu četnictva byla mu vydána do uschování. Toto jedině směrodatné zjištění musí stížnost vzít za podklad. Zjištěním tímto je však přiznání dobrodiní Šu 187 tr. zák., odvislého dle jasného znění zákona od skutečné náhrady škody, vyloučeno. Neboť v pouhé ochotě k náhradě škody neb v pouhém svolení, odcizenou věc si odebrati, nelze ještě spatřovati skutečnou náhradu ve smyslu Šu 187 tr. zák. Náhody, ať jakéhokoli druhu, zmařivší úmysl a dobrou vůli pachatelovu, nahraditi škodu, zabraňují, by lítost nestala se účinnou ve smyslu zákona a nevedla k jejímu uskutečnění, jež záleží teprve v náhradě škody. Vzhledem k přesnému znění zákona nese pachatel sám nebezpečí nezaviněné náhody nebo cizí vinu, znemožnivší mu náhradu. V případě takovém zůstává při pouhé dobré vůli, škodu nahraditi, ale bez skutečné náhrady, jež je dle zákona pod-

mínkou beztrestnosti. Nalézací soud pochybuje ostatně o správnosti tvrzení obžalovaného, že odepření vydání klády stalo se bez viny obžalovaného a poznamenává výstižně, že věci obžalovaného, chtěl-li se státí beztrestným, bylo, aby se postaral o to, by věc jím odcizená byla vlastníku skutečně vydána. Není proto dán ani důvod zmatečnosti čís. 9 b) Šu 281 tr. ř., ani čís. 5 téhož Šu, kterým stížnost snaží se jen nepřipustně uplatnití nalézacím soudem odmítnutou obhajobu obžalovaného, zejména v tom směru, že poškozený T. kládu si odebral již před oznámením věci četnictvu, tudíž vrchnosti.

Čís. 2001.

Pro otázku přiměřenosti poskytnutého úvěru ve smyslu Šu 486 čís. 1 tr. zák. jest rozhodným majetkový stav toho, kdo úvěr poskytuje, nikoliv toho, komu se poskytuje.

(Rozh. ze dne 29. května 1925, Zm I 226/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 6. února 1925, jímž byl obžalovaný podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Stížnost právem vytýká, že nalézací soud neshledal u obžalovaného lehkomyšlného a nepřiměřeného poskytování úvěru, zejména v případě prodeje zboží na úvěr firmě Lyon-Quin v Novém Yorku, pokud se týče jejímu řediteli Zdeňku K-ovi, za 67.000 Kč, přihlížeje při tom jen k tomu, že se obžalovaný o oné americké firmě informoval a že jiné (ovšem velké) firmy daly této firmě také zboží na úvěr; při tom však soud přehlíží, že obžalovaný byl malým obchodníkem, který byl v oné době již takřka pasivním, takže nutno usuzovati, že dodání zboží v hodnotě 67.000 Kč do Ameriky na úvěr bez jakékoliv záruky bylo vzhledem k stavu obchodu a majetku obžalovaného nanejvýše lehkomyšlným poskytováním úvěru, zejména uváží-li se, že se v době té muselo objednané zboží zpravidla platit za hotové předem. Z toho, že obžalovaný poskytl úvěr firmě velké, nelze ničeho v jeho prospěch vyvozovati, neboť pro posouzení otázky přiměřenosti poskytnutého úvěru jest především rozhodným majetkový stav toho, kdo úvěr poskytuje, a nikoliv toho, komu se poskytuje. Nalézací soud nepokládal obchod obžalovaného s firmou Lyon Quin, dodávku zboží na úvěr, za odvážný obchod, jenž by neodpovídal rozsahu obchodu obžalovaného a jeho majetku. Ani v tomto směru nelze rozsudku přisvědčiti a platí i tu celkem to, co shora uvedeno. Stížnost i tu právem vytýká, že obžalovaný neměl na tak značný obchod vůbec prostředků, že nad to objednal od firmy F. v Drážd'anech